

Date : June 20, 2012

Media Title : MicroComputer Magazine

Page : No.109-112

ดร.โชคดี เลิ่ยวนานิช
อาจารย์ประจำ ภาควิชาไอที
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
chokdee@scitech.au.edu

การแก้ปัญหาเด็กติดเกม

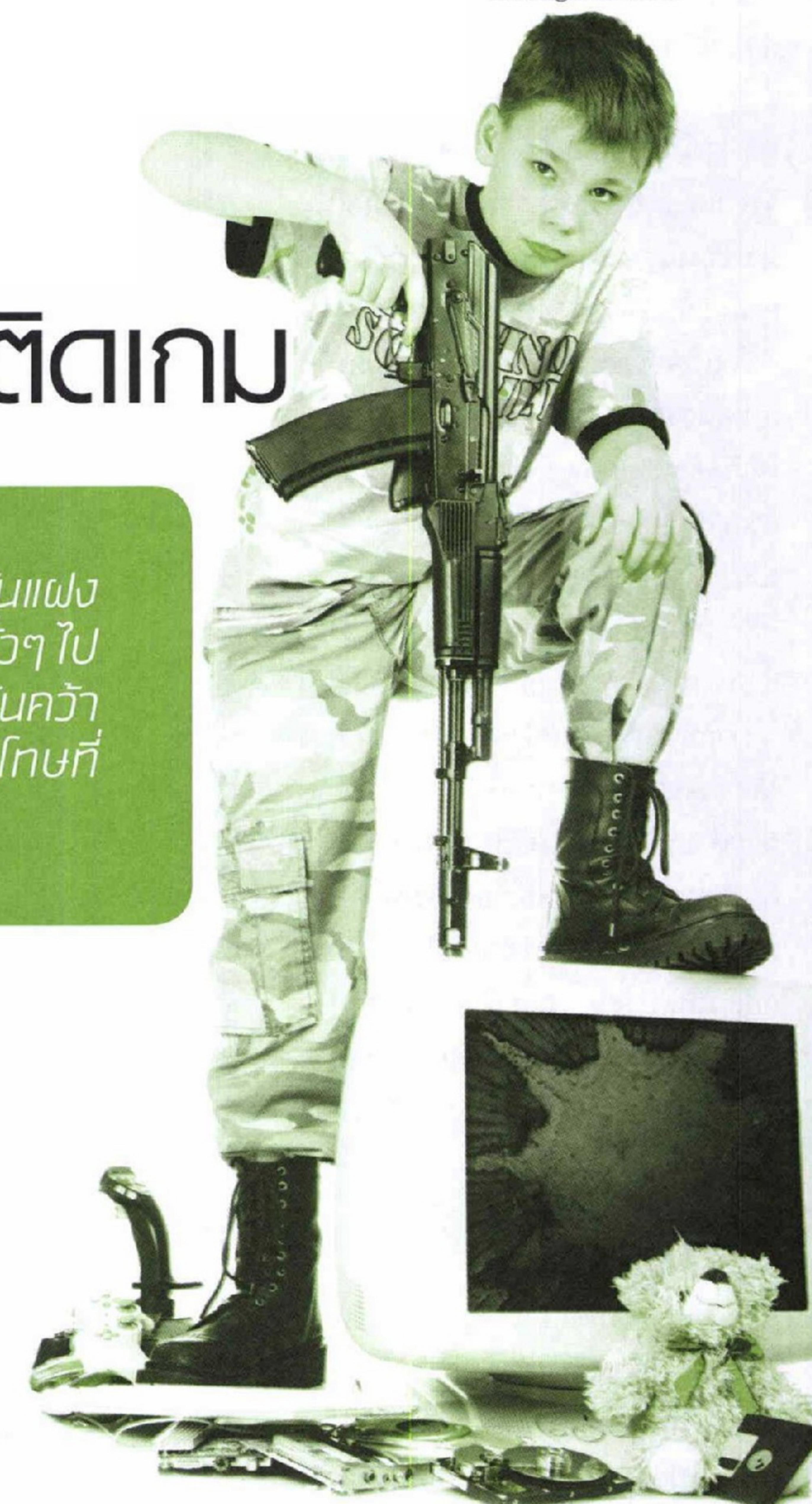
◀ เกมส์คอมพิวเตอร์แม้จากหน้ามันแฟฟง ไว้ด้วยเก็บโนโลยีคอมพิวเตอร์กัวๆ ไป กีเป็นประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร ค้นคว้า หาข้อมูล แต่ด้านหลังกีแฟฟงไว้ด้วยゴหกี คาดไม่ถึงเช่นกัน

“เด็กชายอายุ 12 ปี ชั้นป.6 เครียดถูกพ่อค่า ไม่ให้เล่นเกมส์ โดดออกจากเรียนดับ”

“เด็กชายวัย 15 ปี ตัดสินใจฆ่าตัวตาย หลังฆ่าแม่ตัวเองที่บ่นและดุด่าที่เข้าดีเด็กคอมพิวเตอร์2”

นี่คือข่าวที่เราได้ยินได้ฟังกันเห็นแล้วก็น่าตกใจว่า แค่เรื่องเล่นเกมส์แค่นี้ทำไม่ถึงก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมได้ ไม่ใช่แค่นั้น เรา�ังคงได้เห็น ได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กติดเกมส์ในด้านลบ เช่น บางคนถูกผู้ปกครองห้ามไม่ให้เล่นคอมพิวเตอร์ที่บ้าน ก็ ขโมยเงินออกไปเล่นเกมส์ที่ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่เป็นเวลาหลายชั่วโมง โดยกินมะม่วงกึ่งสำเร็จปูชนิดถ้ายังประทัศความหิว หรือ เด็กเล่นเกมส์ทั้งวันทั้งคืนไม่ยอมกลับบ้านไม่ยอมเรียน หนังสือ และหนังที่สุดคงเป็นพ่อแม่ต้องล้ามใช้ลูกเอาไว้ เพราะติดเกมส์

พ่อแม่มักกลัวว่าลูกจะไปติดยาเสพติด แต่นั่นไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัวสิ่งเดียวที่จะทำลายอนาคตและสุขภาพของบุตรหลาน ของท่าน การติดเกมส์เองก็เป็นภัยคุกคามต่อชีวิตบุตรหลาน ของเรา เช่นกันปัญหาเรื่องการติดเกมส์นั้นกำลังค่อยๆ คืบคลานเข้าสู่สังคม และสถาบันครอบครัว ซึ่งไม่น่าเชื่อเลยว่าแค่เกมส์ คอมพิวเตอร์เท่านี้จะก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ ตามมากmany แม้จากหน้ามันจะแฟฟงไว้ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เป็นประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร ค้นคว้าหาข้อมูล แต่ด้านหลังกี แฟฟงไว้ด้วยโทษที่คาดไม่ถึงเช่นกัน

ความยั่วยวนของเกมส์คอมพิวเตอร์

เครื่องเล่นเกมส์ทั่วไป ผู้เล่นจะต้องสู้หรือแข่งขันกับเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่เกมส์บนอินเทอร์เน็ตหรือเกมส์ออนไลน์ เปิดกว้างสู่โลกภายนอก ผู้ร่วมเล่นสามารถเป็นครอค์ได้ในโลกของ อินเทอร์เน็ต ทำให้รูปแบบของคู่ต่อสู้นั้นท้าทายหลากหลายไม่มีที่สิ้นสุด ทุกวันนี้เกมส์คอมพิวเตอร์พัฒนาไปไกลมาก สามารถทดลองล้อความณ์ผู้เล่นให้ต้องเสียเงินได้ตลอดเวลา เพื่อให้ชื่อไอเท็ม เครื่องประดับ สิ่งของ พลังหรือความสามารถพิเศษให้กับตัวของผู้เล่น เพื่อให้เล่นได้ง่ายขึ้น ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น เกมส์ยังให้ความสนุก ให้ผู้เล่นสามารถสร้างสรรค์ตัวละครในโลกของตัวเอง ได้ จึงทำให้สามารถตอบสนองอารมณ์ความต้องการในการแสดงบทบาทต่างๆ บางเกมส์ให้ความรู้สึกเหมือนเป็นตัวละครในภาพยนตร์

Date : June 20, 2012

Press Clipping

Media Title : MicroComputer Magazine

Page : No.109-112

สามารถทำให้เกิดความรู้สึกล้อຍตามชีวิตของผลให้เด็กไม่สามารถแยกแยะได้ระหว่างโลกของเกมส์กับโลกของความเป็นจริง และอาจนำความรู้สึกในเกมส์นั้นมาใช้บนโลกแห่งความเป็นจริง เช่น การใช้กำลังการใช้อาวุธ การกระโดดจากที่สูง ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายกับตนเอง หรือผู้อื่นได้ เกมส์ต่างๆ พยายามที่จะกระตุ้นอารมณ์ให้เกิดความมันส์ความตื่นเต้นความสะใจ ความเร้าใจ ซึ่งเมื่อเล่นไปนานๆ ทำให้ก่อตัวเป็นอุบัติสัย เช่น ความชุนแรง ก้าวร้าว

ต้องยอมรับว่าเกมส์คอมพิวเตอร์ สามารถให้ความสนุกเพลิดเพลินต่อผู้เล่นได้มากmany สามารถทำอะไรหลายอย่างได้ตามจินตนาการ ความท้าทายที่ไม่สิ้นสุด ผ่านด่านนี้ได้ก็มีด่านต่อไปอีก ค่อยกระตุ้นความอยากรู้อย่างต่อเนื่อง พอกชั่วโมงด่านนี้ มีพลังเท่านี้ ก็อยากไปด่านต่อไปว่ามีอะไร แปลกใหม่บ้าง อย่างจะได้พลังเพิ่มขึ้น มันสามารถตอบสนองหรือกระตุ้นความอยากรู้ความสนใจของมนุษย์ได้อย่างดีที่สุด

ใช้เกมส์คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือเลี้ยงลูก

ปัจจุบันพ่อแม่เป็นผู้ส่งเสริมให้ลูกเล่นเกมส์ เพราะเห็นว่าเกมส์ทำให้ลูกนั้นอยู่เฉยๆ ได้ทำให้เด็กนั้นนิ่งๆ ได้เป็นเวลานาน ไม่ต้องไปบีบบุ้นหือหรือเที่ยวเตะที่ไหน ดังนั้น “เกมส์” จึงเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่พ่อแม่นำไปใช้เพื่อเลี้ยงดูลูก

ครอบครัวทุกวันนี้พ่อและแม่ ต้องตื่นแต่เช้าไปทำงานกว่าจะกลับบ้านมาก็มีค่าเสาร์อาทิตย์บางคนก็ต้องไปทำงานเสริมงานไม่มีเวลาดูแลลูก มนุษย์เป็นสัตว์ที่ต้องได้รับการฝึกอบรมบ่มนิสัย มนุษย์ต้องการความรักความเอาใจใส่ เมื่อพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก ก็ส่งลูกไปให้เกมส์คอมพิวเตอร์ช่วยเลี้ยงช่วงเวลา ก็ถือว่าหาก เพราะว่าลูกนั้นอยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่หนีไปไหน เล่นไปเล่นมา ลูกไม่ยอมไปไหนเลย อยู่แต่ตัวแต่หัวใจวิญญาณหนีเข้าไปอยู่ในเกมส์แล้ว

เด็กติดเกมส์จนเสียการเรียน

ผู้เขียนเองได้พบกับกรณีนักศึกษาติดเกมส์ จนทำให้ผลการเรียนตกลงไป ไม่สนใจการเรียน เข้าห้องเรียนบ้างไม่เข้าบ้าง ทำให้ต้องเรียนซ้ำกับคนอื่นเป็นปี แล้วก็ พบรสาเหตุอันหนึ่งคือ เมื่อเด็กมาอยู่ห้องพัก ทำให้เด็กเป็นอิสระมากจนเกินไป เมื่อเกิดการติดเกมส์ ก็ไม่มีใครคอยตักเตือนดูแลอย่างใกล้ชิด แต่ในกรณีนี้นักศึกษาอีกคนหนึ่งก็อยู่ห้องพักห้องเดียวกันเป็นเพื่อน กับนักศึกษาคนดังกล่าว ก็มีการเล่นเกมส์เหมือนกันแต่เด็กคนนี้กลับสามารถควบคุมตัวเองได้ ผลการเรียนก็ดี ดังนั้นเรื่องความรับผิดชอบของเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ต้องฝึกวินัยให้รู้จักหน้าที่และเวลา

วิธีการแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างยังยืน คือ ต้องเตรียมพร้อมเด็กให้สามารถอยู่กับโลกของเทคโนโลยี โดยการฝึกให้เด็กมีวินัย รู้จักการเลือกรับสิ่งต่างๆ ให้รู้จักเวลา เลือกเกมส์ที่เหมาะสมให้เล่น หากจกรรมอื่นให้ทำเพื่อเปลี่ยนอารมณ์ ซึ่งต้องอาศัยกลไกของครอบครัวการกำหนดกิจกรรมที่เป็น

ประโยชน์อย่างอื่นให้ทำก่อนเล่นเกมส์ เช่น อ่านหนังสือเรียน หรือทำการบ้านให้เสร็จ จัดระเบียบตัวชั้มดูดตัว จากนั้นถึงจะได้เล่นเกมส์ สิ่งนี้ถือว่าเป็นกติกาที่ต้องมานั่งตกลงกับลูก

อีกวิธีคือ กำหนดเวลาเล่น คือ ให้เล่นเฉพาะวันหยุดเสาร์อาทิตย์ไม่เกิน 1-2 ชั่วโมง และมีนาพิกาปลูกตั้งเวลาเตือนเอาไว้ข้างๆ ถ้าหากมีการฝึกอย่างสม่ำเสมอ เด็กเค้าจะรู้ตัวว่าเมื่อนานพิกาปลูกเตือนตัวเค้ามีหน้าที่ จะต้องหยุดเล่น หรือเมื่อเวลาหมด แต่เกมส์ยังไม่จบหรือติดพัน จะให้หยุดทันทีโดยก็ยังไม่ได้ ก็ต้องเอาเป็นว่า ตั้งนาพิกาปลูกก่อน สิบนาทีเป็นการเตือนว่าใกล้หมดเวลาแล้ว ให้มีการเตรียมตัวเชฟเกมส์เอาไว้เล่นในครั้งต่อไป อย่างนี้ก็ต้องมีกติกาคุยกันเอาไว้ให้ชัดเจน จะได้ไม่มีเงื่อนไขใดๆ มาต่อรอง หรือหากพ่อแม่จะมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดและความเข้าใจ พ่อแม่อาจจะใช้เวลาเล่นเกมส์กับลูกบ้างก็ได้ แต่ต้องระวัง เกิดพ่อแม่เล่นไปเล่นมากเกิดมันส์ไปกับอารมณ์เกมส์ เดียว ก็จะกลายเป็นพ่อแม่ติดเกมส์ไปด้วย

Date : June 20, 2012

Press Clipping

Media Title : MicroComputer Magazine

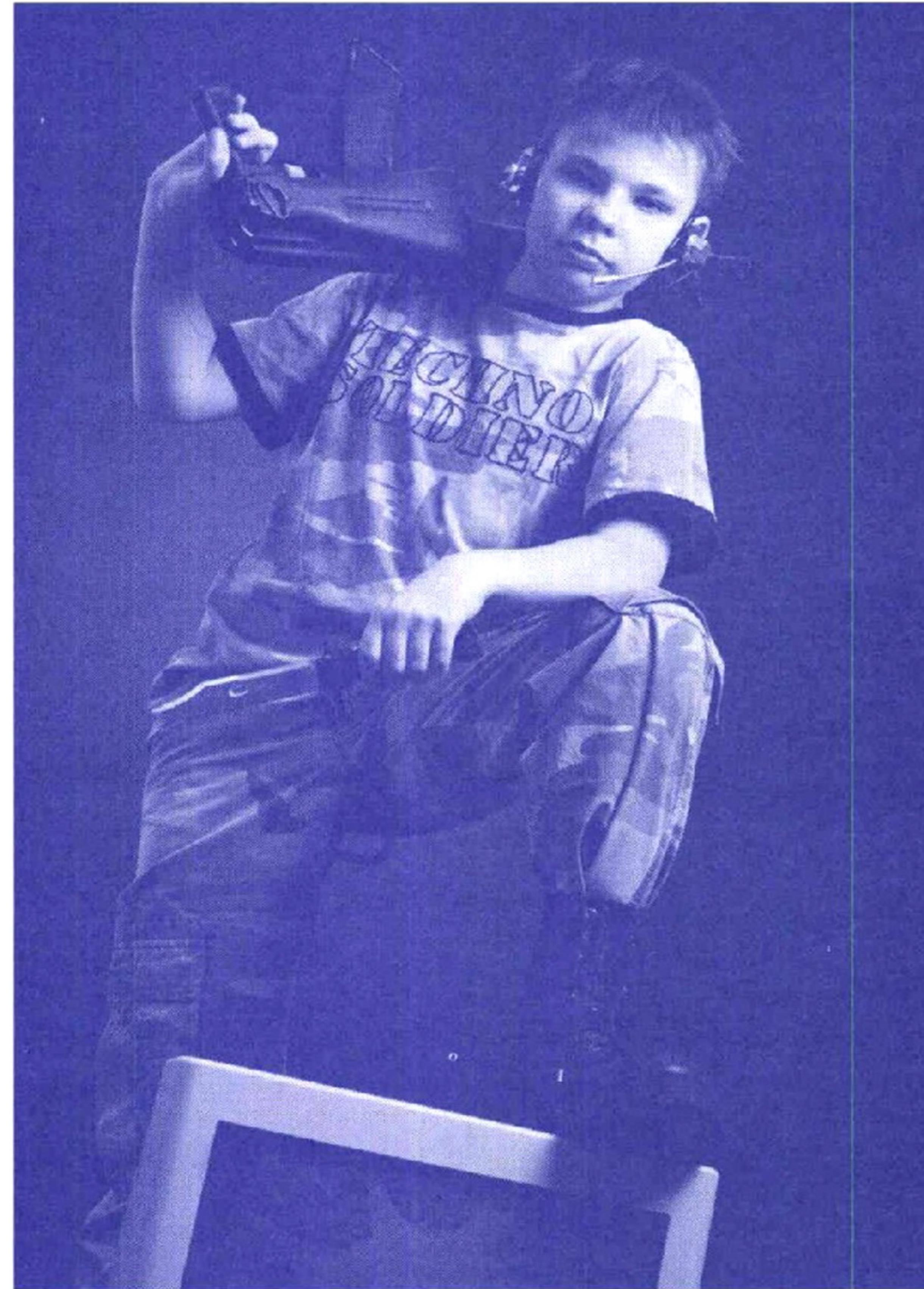
Page : No.109-112

พ่อแม่ต้องมีความอดทน ในการฝึกฝนลูก

ความหนักใจของพ่อแม่ในการฝึกฝนลูกนั้นคือ เมื่อยังไม่ถึงเวลาให้เล่นแต่เด็กอยากระเล่นหรือก่อนจะเล่นให้ทำกิจกรรมอื่นให้เรียบร้อยก่อนแต่เด็กไม่อยากทำหรือพอยอดเวลาเล่นแล้วเด็กไม่ยอมเลิก เมื่อพ่อแม่เข้าไปพูด ก็จะมีปฏิกิริยาตอบโต้อีกเด็กที่gross ไม่หันหัวให้ บ่น ทำให้พ่อแม่รู้สึกกังวลใจ ใจอ่อน เป็นต้น พ่อแม่จึงมักไม่ค่อยกล้าบังคับลูก กลัวลูกgross กลัวลูกเกลี้ยด ซึ่งสิ่งเหล่านี้คุณพ่อคุณแม่จะต้องเข้มแข็งและตั้งสติให้ได้ว่า สิ่งที่เรากำลังทำเป็นการฝึกให้ลูกเป็นคนดี ซึ่งตอนนี้ลูกอาจจะยังไม่เข้าใจก็ไม่เป็นไร ถ้าหากไปใจอ่อนนั้นแหละจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กไม่มีวินัย และเกิดผลเสียต่อเด็กในอนาคต

เชื่อเถอะครับว่าอย่างไรพ่อแม่ ก็ยังมีอิทธิพลเหนือลูก และในที่สุดเด็กจะเข้าใจว่าที่พ่อแม่สอนนั้นเป็นสิ่งที่ดี มีความรัก มีความประณานาดต่อลูก สิ่งเหล่านี้ต้องใช้เวลาในการฝึกอบรมนานๆ จึงจะได้ ข้อนี้จะเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างมาก หากเริ่มนั่งลงตั้งแต่เด็กๆ อย่าไปคิดว่าเด้ายังเด็กปล่อยไปก่อนสอนไปก็ยังไม่รู้เรื่อง ให้ขึ้นมาค่อยสอน ให้นึกถึงคำสุภาษิตที่ว่า “ไม่อ่อนดดง่าย ไม่แก่ดดยาก” ถ้าหากเราทำเช่นนี้อย่างสม่ำเสมอแล้ว เด็กก็จะรู้จักเวลา รู้จักหน้าที่ของ

พ่อแม่บางคนอาจจะเบื่อ แล้วตัดพ้อว่า พูดทุกวันสอนทุกวันก็ยังทำไม่ได้ พอยังเวลาเล่นเกมส์ที่ไร้ต้องมีเรื่องต่อเรียงกันให้อารมณ์เสียกันทุกที ก็เป็นสิ่งที่พ่อแม่ต้องอดทน การสอนการฝึกคนต้องใช้เวลาไม่ใช่สิ่งที่เก็บไว้ก่อนนะครับว่า ไม่ใช่ท่านทำแค่สปดาห์สองสปดาห์แล้วจะสำเร็จ มันต้องทำไปเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง ถึงจะเรียกได้ว่า การฝึกสอนบรมคือต้องทั้งอบ ทั้งรุ่ม สมัยนี้เราจะเอาแบบหนึ่งมีถ้อยชงน้ำร้อน สามนาทีกินได้เลย มันใช้กับการฝึกฝนเด็กไม่ได้

หากิจกรรมอื่นให้ทำ

ที่จริงกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินก็มีอยู่ไม่น้อย เพียงแต่เราต้องสร้างและจัดให้เด็กด้วย เป็นการเปลี่ยนอารมณ์เด็กไม่ให้ไปหมกมุ่นอยู่แต่เกมส์ ซึ่งครอบครัวจะต้องใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกับลูก เวลาเย็นๆ นั่งเล่นดูโทรทัศน์กับลูก ก่อนเข้านอนนั่งคุย อบรมสั่งสอนวันเสาร์อาทิตย์พาลูกไปทำกิจกรรม เช่น เล่นกีฬา หรือพาไปเที่ยว ทุกวันนี้มีกิจกรรมดีๆ มากมายสารพัดไม่ว่าจะเป็นในห้องสรรพสินค้า ศูนย์การประชุม หรือศูนย์แสดงสินค้า ก็มีการจัดนิทรรศการต่างๆ ตลอดเวลา เรื่องกิจกรรมไม่ใช่เรื่องยาก แต่เรื่องเวลา呢 ซึ่งพ่อแม่ต้องจัดให้ส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือปัจจุบันหนังสือดีๆ มีให้เลือกมากมาย ทั้งเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ คณิตศาสตร์ ทุกแขนง กระทั้ง

หนังสือสอนธรรมะ ก็ยังมีออกมาเป็นแบบการตุนอ่านแล้วเพลิดเพลินสนุกสนานแทน ยังได้ความรู้ แล้วพ่อแม่จะเห็นว่าลูกนั้นอ่านหนังสือเมื่อบอย่างตั้งอกตั้งใจเลยทีเดียว

การดูด้วยได้เป็นการแก้ปัญหา

สิ่งที่ควรระวังคือ การใช้วิธีดูด้วยหรือการห้ามไม่ให้เล่นเกมสนั่นไม่ใช่ทางแก้ไขปัญหา แต่กับลับจะเป็นการที่ความรุนแรง ดังที่สุภาษิตว่า “ยิ่งห้ามเหมือนยิ่งยุ” แต่จะต้องสร้างวินัยในการเล่นเกมส์ และให้รู้เท่าทันเกมส์ถ้าหากไม่เคยฝึกฝนระเบียบวินัยมาก่อนปล่อยจนกระทั่งลูกติดเกมส์ไปแล้วอยู่มาวันหนึ่งพ่อแม่ดูด่าว่าทำไม่รู้จักเวลา ไม่รู้จักรับผิดชอบ เอาแต่ดุ่า โดยที่พ่อแม่ไม่เคยฝึกฝนลูกเลย อย่างนี้ก็เท่ากับสร้างความชัดแจ้งให้เกิดขึ้นในครอบครัวโดยที่พ่อแม่ไปโทษว่าลูกผิด จนในที่สุดก็จะ

Date : June 20, 2012

Press Clipping

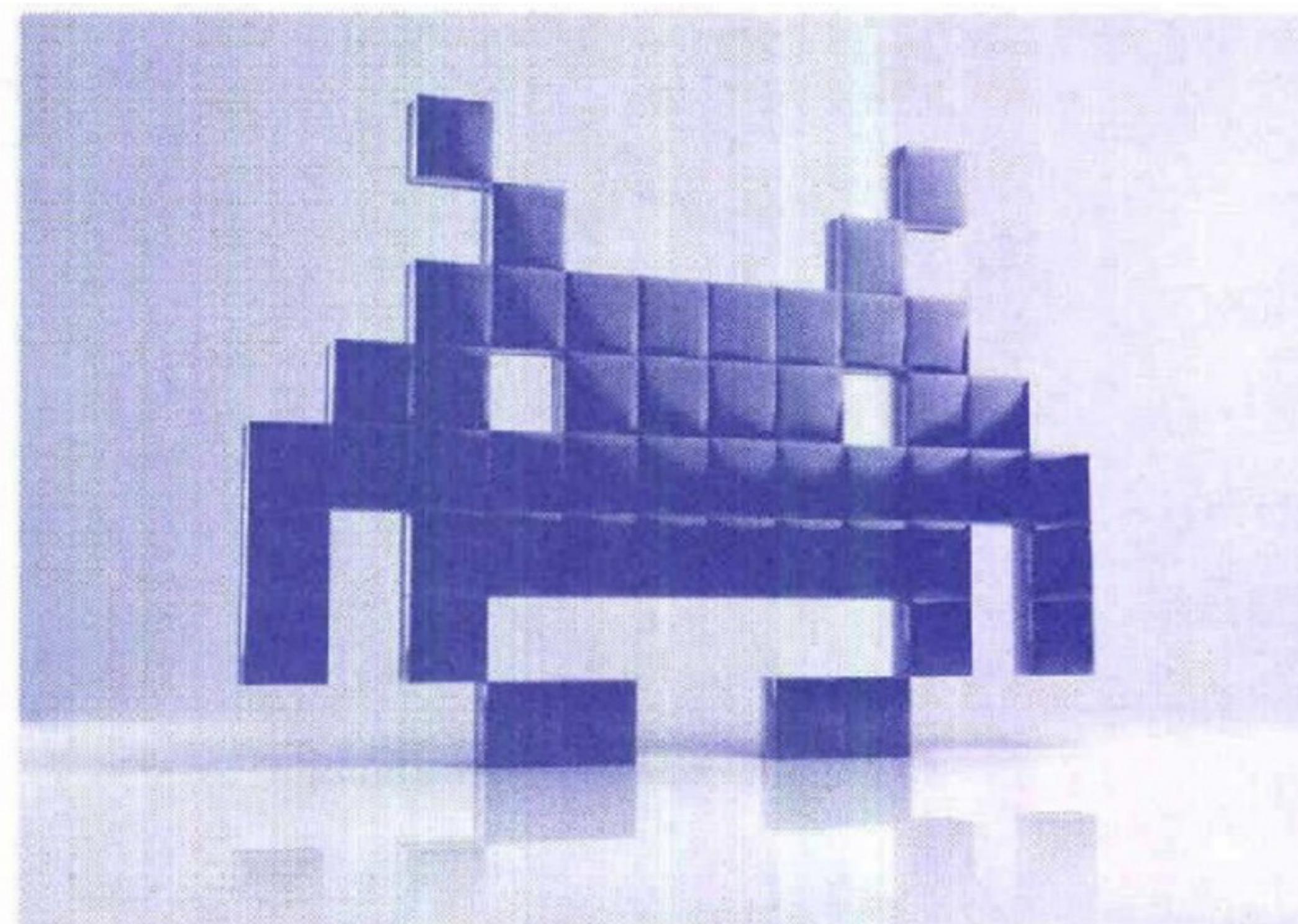
Media Title : MicroComputer Magazine

Page : No.109-112

เกิดปัญหาการทะเลาะเบาะแส้ง การชไมย เงินไปเล่นเกมส์หนีออกจากบ้าน และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งปัญหาได้บานปลายไปแล้ว เวลาที่พ่อแม่จะให้กับลูกนั้นก็เป็นสิ่งที่ สำคัญ ซึ่งในยุคนี้พ่อแม่ต้องทำงาน สภาพ การจราจรติดขัด การที่จะหาเวลา มาดูแล ลูกอย่างใกล้ชิด เป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก แต่ถ้า หากไม่หาเวลา มาฝึกอบรมลูก แล้วใครจะ มาทำให้ท่าน การฝึกสอนลูกก็ไม่สามารถ โอนภาระไปให้คนอื่นได้ สถาบันครอบครัว เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ถ้าหากครอบครัว มีความเข้มแข็งปัญหาต่างๆ ก็สามารถ แก้ไขได้ไม่ยาก เราต้องหันกลับมามองให้ ความสำคัญกับครอบครัว เวลาที่ท่านให้กับ ครอบครัวนั้น มีค่ามากกว่าเงินทองยิ่งนัก โดยเฉพาะความรักความเอใจ ใส่เป็นราก ฐานที่สำคัญที่จะสามารถเข้าไปนั่งในจิตใจ ของลูกได้

ร้านอินเทอร์เน็ต เป็นสถานที่ที่ควรดูแล

นอกจากที่บ้านแล้ว ร้านอินเทอร์เน็ต เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่เด็กจะสามารถเข้าถึง เกมส์ออนไลน์ได้ เป็นสถานที่ที่ใกล้ชิดกับเด็ก ผู้ปกครอง เป็นแหล่งที่เด็กเยาวชนสามารถ เข้าไปนั่งสูมเล่นเกมส์ได้อย่างอิสระ ดังนั้น การควบคุมดูแลร้านอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ ต้องกระทำ เช่นการควบคุมเวลาให้บริการ คือห้ามเด็กเล่นในเวลาที่กำหนด ซึ่งมีอยู่ ช่วงหนึ่งที่มีการออกกฎหมายควบคุม ดูแลร้านอินเทอร์เน็ต และก็มาเข้มงวดกัน สำพากหนึ่ง จากนั้นก็เรียบหายไป ถ้าหาก ร้านเกมส์อย่างได้ค่าบริการมากๆ ก็ต้อง ปล่อยให้เด็กเล่นไปให้นานที่สุด ไม่ใช่ลูก ไม่ใช่หลาน ทำไม่ต้องมาตรฐานแล้ว เข้ามาใน ร้านแล้วจ่ายเงินได้ก็พอแล้ว ในปัจจุบันยัง

บทสรุป

ไม่ได้มีความจริงจังในการกำกับดูแลร้าน อินเทอร์เน็ตหรือร้านเกมส์ เรายังต้องถาม หาจวิยธรรมจากเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต ผู้ผลิตเกมส์ ถ้ามหานน่วงงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงไอซีที กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจน หรืออื่นๆ ที่ต้องคำนึงถึงความสำคัญ และ แสดงบทบาทหน้าที่ในการที่จะกำกับดูแล สถานประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ ประกอบกิจการอย่างเหมาะสม ไม่ให้เป็น แหล่งมั่วสุมหรือคอมเมยาเวชัน ซึ่งจะ นำไปสู่ปัญหาติดเกมส์ สื่อสารก่อนการ หรือแม้กระทั่งการเล่นการพนันการมองใน หมุนของ การควบคุมร้านเกมส์ควบคุมผู้ผลิต เกมส์ หรือมองในเชิงการบังคับใช้กฎหมาย ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องทำ แต่รากฐานที่ สำคัญคือเราควรจะมองการสร้างภูมิคุ้มกัน ให้กับเด็กซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน โดยต้องเริ่มต้นที่สถาบันครอบครัว

การให้เด็กเล่นคอมพิวเตอร์นั้นอาจ จะดูดีว่าเด็กจะได้อลาดทันสมัย แต่ถ้าหาก ปล่อยให้เด็กหมกมุน เล่นกันทั้งวันทั้งคืน ก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ และ อนาคต ในโลกนี้ทุกอย่างมีสองด้านเสมอ เป็นด้านสองด้าน เราต้องรู้จักให้พอดี ใช้ อย่างมีสติปัญญา เด็กๆ เด็กไม่รู้หรอกว่า อะไรดีไม่ดี พ่อแม่จะต้องเป็นผู้เลือกให้ คัดสรรให้ ถ้าปล่อยให้เด็กเลือกเอง เด็กก็ เลือกไปตามสัญชาตญาณความอยากร ไม่อยาก เกมส์ดีๆ เองก็มีไม่น้อยเหมือนกัน เช่น เกมส์สร้างเมือง สร้างสวนสนุก สร้าง กิจการ ทำให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องการวางแผน การบริหารการคำนวณแบบเกมส์ดีๆ ยังช่วย สร้างจินตนาการของเด็กได้ และให้ความ เพลิดเพลิน ดังนั้นจึงข้ออยู่กับการใช้งาน เปรียบเสมือนกับให้รถยนต์เด็กไปหนึ่งคัน ถ้าหากใช้รถขับไปเที่ยวเตร่ขับรถป่าดไปมา ก็จะก่อให้เกิดอันตรายได้ แต่ถ้ารู้จักใช้ก็ขับ ไปท่องเที่ยวและหวนหาความรู้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองเราต้องมีการเตรียมเด็กให้พร้อม ให้สามารถอยู่กับโลกเทคโนโลยีได้อย่างรู้ เท่าทัน เราควรจะต้องหันมาสนใจ ให้เวลา กับบุตรหลานของท่านฝึกให้เค้ารู้จักการใช้ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม จะได้ไม่ตกเป็น ทาสของเกมส์คอมพิวเตอร์